

Riktlinjer för röjning i och kring Skäret by

Anders Ek, 2025-07-31

Generellt:

All röjning som utförs utanför den egna tomtmarken ska godkännas av markägare och åtgärder sker på dennes uppdrag. Runt Skäret by är Länsstyrelsen Kullaberg markförvaltare för stora markområden. All röjning på dessa marker sker utifrån Länsstyrelsen Kullabergs anvisningar, vilka i sin tur baseras på befintliga skötselplaner för naturreservaten.

Mål med röjning:

1. Skapa en bra miljö för boende och gäster i Skäret by
2. Gynna biologisk mångfald genom att öppna upp så att gräs, blommor och lågväxande örter får chansen att komma upp (jämför med effekten av djurbete). Den oröjda marken är i regel rejält skuggad under växtsäsongen, pga den rikliga bladdäckningen vilket håller tillbaka örter och blommor.

Hur vi röjer:

Det finns växter som vi generellt plockar bort liksom sådana som vi generellt sparar. Samtidigt måste all röjning anpassas efter hur det ser ut på plats.

Exempelvis sparar vi uppväxande ekar men röjer ekuppslag. Om en ek etablerat sig så att den på sikt kommer döda en enbuske så tar vi ofta bort den (annars får vi på sikt bara fåtalet enar kvar). Hasselsnår sparas generellt, medans hasseluppslag röjs bort.

Andra exempel är slån, vildrosor, skogsolvon och hagtorn som vi sparar i begränsade och etablerade bestånd men där vi röjer bort uppslag av dessa växter.

Några områden röjs ganska "kalt", framför allt strandängarna väster och öster om byn samt längs med vandringsleden österut (den s.k. "platån"). I andra områden strävar vi efter att ha krontäckning från högre träd vilket då motverkar uppslag av sly och annat vi inte önskar ha.

Träd och buskar som vi generellt gynnar (se också ovan):

- Uppväxta fristående ekar
- Enar (vanliga på f.d. betesmark)
- Uppväxta fristående andra ädla lövträd
- Träd och buskar som har bär och/eller nötter:
 - Etablerade hasselsnår

- Slån i etablerade och täta bestånd (blir dessa för omfattande får vi ibland reducera deras omfång)
- Vildros i form av etablerade buskar
- Oxel
- Rönn
- Större Hagtorn
- Skogsolvon i specifika grupper
- Benved, Oxbär, berberis och några andra mindre allmänt förekommande buskar
- Järnek och idegran, men de röjs däremot bort där djur ska beta pga giftighet.

Växter vi generellt tar bort:

- Busksly och rotuppslag, dvs unga skott av vedartade växter
- Kaprifol
- Hallon
- Björnbär (lämnas ibland i specifika snår)
- Vresros
- Tysklönn (Sykomorlönn)
- Lupin och Fingerborgsblomma
- Björk, dock tar vi hänsyn till var och hur de enskilda björkarna växer.
- Ormbunkar (enstaka kan sparas)

Blommor:

Över flera år upprepad röjning gynnar "ljusälskande" blommor och gräs. Samtidigt skapar detta en paradox om man "till varje pris" vill undvika att specifika blommor inte ska påverkas av fortsatt röjning. Detta eftersom örter, snår och sly ofta står blandat med varandra (dvs både sånt vi ska ta bort och det vi skulle vilja bevara).

Röjningens påverkan på naturen kan i dessa fall liknas vid den effekt som betande djur åstadkommer, och betad ängsmark är en naturtyp som generellt anses gynna biologisk mångfald.

Vi kan konstatera att upprepad markröjning av strandängarna öster om byn nu resulterar i en successiv ökning av örter och gräs, med ett omfattande inslag av orkidéer.

I de fall där blommor blir ett dominerande inslag strävar vi efter att undvika röjning under den period där tillväxt och frösådd sker, dvs mellan påsk och början juli.